

Αθήνα, 12/07/ 2023

Αρ. Πρωτ.: ΕΞ./564/2023

Προς: Πρωθυπουργό της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κύριο Κυριάκο Μητσοτάκη

Θέμα: Έρευνα και Ανώτατη Εκπαίδευση: ο διαχωρισμός που υπονομεύει την Ανάπτυξη και την Καινοτομία

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

συμπληρώθηκαν ήδη τέσσερα χρόνια από τον Ιούλιο του 2019, όταν η νεοεκλεγείσα τότε κυβέρνηση σας αποφάσισε τον διαχωρισμό της Έρευνας, της Τεχνολογίας και της Καινοτομίας από την Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΕ&Ε), σε αντίθεση με την επιτυχή διακομματική πολιτική της προηγούμενης δεκαετίας και σε προφανή αναντιστοιχία με την πάγια διεθνή και Ευρωπαϊκή πρακτική και την αποδεδειγμένα επιτυχημένη εμπειρία.

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ), με ισχυρά επιστημονικά, οργανωτικά, διαχειριστικά επιχειρήματα και με βάση τη διεθνή εμπειρία, είχε από τότε αντιδράσει στον διαχωρισμό αυτό και είχε προειδοποιήσει για τα αναπόφευκτα δυσμενή αποτελέσματα που θα προέκυπταν από τη μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) από το Υπουργείο Παιδείας στο Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων (ΥΠΑΝΕ)¹.

Τα αποτελέσματα αυτά είναι ήδη περισσότερο από ορατά και έχουν ήδη επιδράσει αρνητικά στην ανάπτυξη και πρόοδο της Έρευνας, της Τεχνολογίας, της Καινοτομίας και της Ανώτατης Εκπαίδευσης:

- **Στον ερευνητικό-ακαδημαϊκό ιστό ενισχύθηκε ο κατακερματισμός.** Η διασύνδεση Ερευνητικών Κέντρων (βασική/εφαρμοσμένη έρευνα & τεχνολογία), επιχειρήσεων (δημιουργία καινοτόμων προϊόντων) και Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (εκπαίδευση) έχει διαρραγεί και αντιμετωπίζει σοβαρές δυσλειτουργίες.
- **Το «παράλληλο» ερευνητικό σύστημα, που δημιουργήθηκε με τον Ν. 4957/2022** και χρηματοδοτείται με ειδικούς κανόνες στα ΑΕΙ, οδηγεί στη διάλυση των συνεργιών, των συνεργασιών και της αμφίδρομης αξιοποίησης υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού μεταξύ ΑΕΙ και Ερευνητικών Κέντρων (ΕΚ). Επιπλέον αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα κατακερματισμού δημόσιων πόρων η χρηματοδότηση νέων ΕΚ/Ι, που στην πλειονότητά τους δεν θεραπεύουν νέα ερευνητικά αντικείμενα.
- **Οπισθοδρόμηση στις συνεργασίες ΕΚ και ΑΕΙ (Ν. 4957/2022) στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) και στις επιτροπές επίβλεψης διδακτορικών διατριβών,** με συνέπεια την αποστέρωση των ΑΕΙ από την ερευνητική εμπειρία και τις υποδομές των ΕΚ και, αντίστοιχα, την αποστέρωση των ΕΚ από την ανανέωση μέσω της συμμετοχής νέων επιστημόνων στις δραστηριότητές τους.
- **Η «απονομή» του τίτλου του Ερευνητή (Ν. 4957/2022) σε επιστημονικό προσωπικό που υπηρετεί στα Πανεπιστημιακά Κέντρα Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΑ.Κ.Ε.Κ.) και στα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα,** χωρίς να πληρούνται και οι υπόλοιπες προϋποθέσεις που θέτει το θεσμικό πλαίσιο για την έρευνα και τους Ερευνητές (Ν. 4310/2014), συνιστά θεσμική απαξίωση των Ερευνητών των ΕΚ.
- **Η συστηματική αγνόηση της ύπαρξης και του ρόλου των ΕΚ και η αποφυγή σε αναφορές ανάπτυξης συνεργιών μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ,** οδηγούν την ΑΕ&Ε σε σημαντική οπισθοδρόμηση και σε καταστάσεις που υπήρχαν πολύ πριν την ψήφιση του Ν. 4009/2011.
- **Η μη αναγνώριση της προϋπηρεσίας Ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων** σε αντίθεση με τη δίκαιη αναγνώριση για τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ (Ν. 4957/2022 άρθρο 288 παρ. 1).

¹ <https://www.eee-researchers.gr/ereyna-kai-anotati-ekpaideysi-to-aprosdokito-diazugio-yponomevei-tin-anaptyxi/>

- **Οι διαθέσιμοι δημόσιοι πόροι έχουν κατακερματιστεί, όχι μόνο στην προέλευσή τους αλλά, κυρίως λόγω του διαχωρισμού των φορέων στους οποίους απευθύνονται. Γεγονός που βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με την ευρωπαϊκή πολιτική, η οποία κατά πάγιο τρόπο απαιτεί μεγάλες διεπιστημονικές συνέργειες και συμπράξεις μεταξύ ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων.**
- **Η χρηματοδότηση της βασικής έρευνας σε ΕΚ και ΑΕΙ περιορίζεται στους μειωμένους πόρους του ΕΛΙΔΕΚ και την ελάχιστη ενίσχυση του με 60 εκ. € από το «μερίδιο» του Υπ. Ανάπτυξης στο Ταμείο Ανάκαμψης (ΤΑΑ). Αντίθετα, το Υπουργείο Παιδείας χρηματοδοτεί με πολλαπλάσιους πόρους από το ΤΑΑ τις ερευνητικές δραστηριότητες μόνο των ΑΕΙ. Αυτός ο διαχωρισμός μάς γυρίζει πολλά χρόνια πριν το 2009, στην εποχή της εσωστρέφειας και της απουσίας συνεργειών μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ.**
- **Η έρευνα στα ΕΚ και ΑΕΙ υλοποιείται σε ένα δυσμενές πλαίσιο χρηματοδότησης, χωρίς εξασφαλισμένη και ενισχυμένη χρηματοδότηση (όπως θα έπρεπε) για το ΕΛΙΔΕΚ, με τους τακτικούς προϋπολογισμούς καθηλωμένους στα επίπεδα του 2018 και με σημαντικά μειωμένη την αναμενόμενη χρηματοδότηση από το νέο ΕΣΠΑ.**
- **Έωλο θεσμικό πλαίσιο, με τη μη έκδοση των νέων Οργανισμών των ΕΚ (με εξαίρεση μόλις 2 ΕΚ), που εκκρεμούν από το 2016. Τα ΕΚ «ακροβατούν» ανάμεσα σε νέα νομοθετικά πλαίσια και παλιούς Οργανισμούς και Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας, που βασίζονται σε νόμους που δεν ισχύουν πλέον.**

Εκτός των παραπάνω, κατά την προηγούμενη κυβερνητική περίοδο μεταφοράς της εποπτείας της έρευνας στο ΥΠΑΝΕ:

- **Οι εξαγγελίες για την «Πολιτεία Καινοτομίας» και τη μεταστέγαση της ΓΓΕΚ δεν υλοποιήθηκαν.**
- **Τα έργα που ανακοινώθηκαν ότι θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης εκκρεμούν και η υλοποίησή τους έχει γίνει αμφίβολη.**
- **Το νέο ΕΣΠΑ (2021-2027), η έναρξη του οποίου έχει καθυστερήσει, με αρκετά μειωμένο προϋπολογισμό σε σχέση με το προηγούμενο, δεν θα περιλαμβάνει χρηματοδοτικό εργαλείο για τη χρηματοδότηση της έρευνας παρά μόνο μέσω της χρηματοδότησης των εταιρειών.**
- **Δημιουργήθηκε το ELEVATE GREECE με στόχο τη χαρτογράφηση και υποστήριξη της ανάπτυξης νεοφυών επιχειρήσεων με σκοπό την ανάδειξη ενός ισχυρού οικοσυστήματος καινοτομίας, χωρίς όμως διασύνδεση με τους ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς.**
- **Πραγματοποιήθηκαν, με καθυστέρηση 3 χρόνων, οι αξιολογήσεις των Ερευνητικών Ινστιτούτων της ΓΓΕΚ, των μόνων ερευνητικών φορέων που αξιολογούνται τακτικά ήδη από τα 1995 από διεθνείς επιτροπές. Η αξιολόγηση, που έγινε με την εποπτεία του ΕΣΕΤΕΚ, απέδειξε για άλλη μια φορά το υψηλό επιστημονικό επίπεδο των Ερευνητικών Ινστιτούτων, του ερευνητικού προσωπικού και των υποδομών, ανέδειξε τις ερευνητικές ομάδες Αριστείας καθώς και τις εγγενείς αδυναμίες λόγω της υποχρηματοδότησης, της υποστελέχωσης και του brain drain.**

Οι προγραμματικές δηλώσεις της νέας σας κυβέρνησης δείχνουν ότι επιλέγετε να μην διορθώσετε το «λάθος» της προηγούμενης διακυβέρνησής σας, συνεχίζοντας τον διαχωρισμό της Έρευνας, της Τεχνολογίας και της Καινοτομίας από την Ανώτατη Εκπαίδευση, διατηρώντας την ΓΓΕΚ και όλους τους εποπτευόμενους φορείς της, δηλαδή τον κύριο κορμό του ερευνητικού συστήματος της χώρας, στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

η ΕΕΕ έχει δημοσιοποιήσει τις θέσεις και τις προτάσεις της αναφορικά με τον βέλτιστο σχεδιασμό και την υλοποίηση εθνικής ερευνητικής πολιτικής, την αποδοτική και παραγωγική διακυβέρνηση της έρευνας και τεχνολογίας, όπως και τη διασύνδεσή τους αφενός με την Ανώτατη Εκπαίδευση, αφετέρου με την καινοτομία και την οικονομία².

Για τη βέλτιστη ανταπόκριση του ερευνητικού και ακαδημαϊκού ιστού της χώρας στις μεταβολές της ευρωπαϊκής πολιτικής για την έρευνα, αλλά και για τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας από τα αποτελέσματα της έρευνας και καινοτομίας για την κοινωνία και την οικονομία της χώρας μας, απαιτούνται: **ορθολογικός και ρεαλιστικός σχεδιασμός, ισχυρές ερευνητικές και ακαδημαϊκές δομές με σημαντική κρίσιμη μάζα, μεγάλες και ισχυρές συνέργειες, δικτυακή οργάνωση και διασύνδεση, διοικητική και**

² <https://www.eee-researchers.gr/theseis-kai-protaseis-tis-eee-gia-ti-diakvernisi-tis-ereynas-kai-technologias/>

οικονομική ευελιξία, δραστική μείωση της γραφειοκρατίας. Ως Ερευνητικό προσωπικό του κύριου ερευνητικού ιστού της χώρας εκφράζουμε τις θέσεις και προτάσεις μας για το μέλλον βασισμένοι στην αξιολόγηση των δεδομένων και της εμπειρίας του παρελθόντος.

Η ΕΕΕ προωθεί, στηρίζει και στοχεύει στη βελτίωση και ενδυνάμωση της Έρευνας και Τεχνολογίας, στη σύνδεση και αμφίδρομη σχέση των φορέων Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (ΑΕΙ και ΕΚ) και στη σοβαρή και ειλικρινή συζήτηση μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, με σκοπό τη διαμόρφωση και εγκαθίδρυση του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, Έρευνας και Τεχνολογίας στην Ελλάδα. Ο θεσμικός διαχωρισμός της Έρευνας & Τεχνολογίας από την Ανώτατη Εκπαίδευση έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την υποβάθμιση της βασικής έρευνας. Χωρίς πρόοδο στη βασική έρευνα δεν είναι δυνατόν να αναπτυχθεί η εφαρμοσμένη έρευνα. Χωρίς πρόοδο στην εφαρμοσμένη έρευνα δεν είναι δυνατόν να αναπτυχθούν καινοτόμες εφαρμογές και νέα τεχνολογικά προϊόντα που θα μπορούν να δώσουν νέα ώθηση στην Οικονομία.

Ως Ένωση Ελλήνων Ερευνητών ζητούμε:

- την άμεση θεσμική επαναφορά της εποπτείας Έρευνας & Τεχνολογίας, της ΓΓΕΚ και των εποπτευόμενων Ερευνητικών Κέντρων στον «φυσικό» τους χώρο που δεν είναι άλλος από το Υπουργείο Παιδείας,
- την άρση του κατακερματισμού του δημόσιου ερευνητικού ιστού και των δημόσιων πόρων,
- την εγκαθίδρυση του Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, Έρευνας και Τεχνολογίας,
- τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και τη σταθερή, επαρκή χρηματοδότηση μιας Εθνικής Ερευνητικής Πολιτικής,
- ένα ευέλικτο πλαίσιο λειτουργίας και διαχείρισης κονδυλίων έρευνας χωρίς αγκυλώσεις και γραφειοκρατικές διαδικασίες,
- την άμεση ανανέωση του ερευνητικού προσωπικού και την πλήρωση των θέσεων που μένουν κενές λόγω συνταξιοδοτήσεων με προσλήψεις νέων Ερευνητών/τριών στα ΕΚ,
- την εξίσωση των αποδοχών των Ερευνητών/τριών με τις αποδοχές της αντίστοιχης βαθμίδας των μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ, καθώς έχουν ομόλογα ακαδημαϊκά προσόντα και όμοιες διαδικασίες ένταξης και προαγωγής τους σε αντίστοιχες βαθμίδες (όπως προέβλεπε και ο Ν. 1514/1985).

Για την Ένωση Ελλήνων Ερευνητών

Η Πρόεδρος
Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου

Ο Γενικός Γραμματέας
Δημήτρης Σακελλαρίου

Κοινοποίηση:

Κύριο Γεώργιο Σκέρτσο, Υπουργό Επικρατείας, mincoord@primeminister.gr

Κύριο Κωνσταντίνο Σκρέκα, Υπουργό Ανάπτυξης, minister.sec@mnec.gr

Κύριο Μάξιμο Σενετάκη, Υφυπουργό Ανάπτυξης, yfyp.gram.01@mnec.gr

Κύριο Κυριάκο Πιερρακάκη, Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, minister@minedu.gov.gr

Κυρία Νίκη Κεραμέως, Υπουργό Εσωτερικών, yπουργos@ypes.gr

Κύριο Κωνσταντίνο Χατζηδάκη, Υπουργό Οικονομικών, ministeroffice@minfin.gr

Καθηγητή Αθανάσιο Κυριαζή, Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, secgenof@gsrt.gr

Μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας

Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων, presidents@synodos-ek.gr

Σύνοδο Πρυτάνεων και Προέδρων ΔΕ Ελληνικών Πανεπιστημίων, lilnikol@interel.uoa.gr

Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ, posdep.gr@gmail.com

Προέδρους και Τομείς Έρευνας, Καινοτομίας και Παιδείας Κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου: ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», Πατριάρχου Γρηγορίου και Νεαπόλεως, 15310 Αγία Παρασκευή. Τηλ. 2106503556, e-mail: mkonstan@bio.demokritos.gr

Δημήτρης Σακελλαρίου: Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών, 46.7χλμ Λεωφ. Αθηνών-Σουνίου, 19013 Ανάβυσσος, Τηλ. 2291076380, e-mail: sakell@hcmr.gr